

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide «Danica» dan poprej.

Tečaj L

V Ljubljani, 9. julija 1897

List 27.

Ozir po slovenski domovini.

Sv. Višarije.

*„V višarah kraljuješ
Kraljica sveta!“*
J. Marešič.

(Dalje.)

Molitve pobožnih Marijinih častilcev so bile vendarle predrle oblake poprej, kakor bi se bilo moglo pri tedanjih žalostnih verskih razmerah pričakovati. Kmalu namreč po zadnjič omenjeni odklonitvi došlo je čisto nepričakovano vladno pisanje (Gubernial-rescript) z dne 23. sept. 1790. slavnemu krškemu knezoškofijstvu, ki je obsegalo dovoljenje, da se sme milostna podoba Marijina zopet prenesti na visoke sv. Višarije. — Se ve, da je bilo to za pozni jesenski čas tistega leta že prekasno, ker o rožnovenski nedelji, kakor je znano, — že preneha Božji pot na sv. Višarijah.

Kaj pa naslednji zimski čas?

Peklenšček še ni maral jenjati viti z repom. Nasprotno stranko je namreč ta dovolitev silno togotila; — celo zimo prouzročevala je še uradna vprašanja, poročila, sestavo zapisnikov, nasprotne predloge in enake sitnosti. (V tem spisu že omenjeni Jože Kravina vedel je povedati, da sta se moža, ki sta se bila podala s prošnjo na Dunaj k presv. cesarju, imenovala Tomaž in Mihael Kaizer. Vendar še preden sta dospela v cesarsko mesto, prehitelo ju je pisanje od strani nasprotnikov, naj bi ju ne spustili k cesarskemu zaslišanju. — Pa, — sreča jima je bila vendar le mila: prišla sta pred presv. cesarja, padla pred njega na kolena in mu dala v roko dotično prošnjo. Milostljivo sta bila potolažena, in še predno sta prišlo domu, bilo je že dovoljenje ondi, da se sme Božji pot na svetih Višarijah vnovič pričeti). V dan 30. maja 1791 izdal je slavni knezoškofijski krški konzistorij č. g. trbiškemu dekanu Tobija Valcherju instrukcijo, glede prenesenja milostne Marijine podobe nazaj na sv. Višarije, kar se je izvršilo o Binkoštih l. 1791. Na vladarskem prestolu avstrijskem sedel je takrat presv. cesar Leopold II., nadpastir krški škofiji pa je bil njeni 53.

vladika, slavno znani mlg. Franc II. grof Salm, ki je bil ob enem kardinal sv. apostolskega stola.

Leta 1792. opravljal se je Božji pot na sv. Višarijah zopet v navadnem nekaljenem redu. Marija došla je zopet svoje prejšnje bivališče, katero si je sama izvolila, da bi ondi svojim vernim in zvestim častilcem prosila od Boga dušnih in telesnih dobrot. Velike procesije romarjev so dohajale zopet od raznih krajev; prinašali so pa tudi s seboj obilno dragocenih daril, da bi z njimi zaljšali podobo Matere Božje in njen sveti romarski dom. Kamniti prejšnji altarij ostali so bili vendar v Žabniški cerkvi, na sv. Višarijah pa so se napravili za silo novi, leseni. Leta 1806. postavil se je sedanji marmornasti veliki altar. O njem bi vtegnil še pozneje nekoliko govoriti. —

VI. Petstoletnica sv. Višarska l. 1860.

Zgodovina ne umrje; — ona bo živela do konca časov. Sledimo jej toraj še dalje glede sv. Višarij.

Posebno slovesno obhajala se petstoletnica Višarskega Božjega pota leta 1860. Rajni sv. oče papež Pij IX. nepozabljivega spomina so bili s pismom (Breve) od dne 31. januarija 1860. podelili vsem romarjem, ki bodo tisto leto na sv. Višarijah prejeli zakramente sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, popolni odpustek. Rajni prevz. in mil. gosp. knezoškof krški dr. Valentin Wiery dal je bil to pismo razglasiti v škofijskem zakoniku od dne 26. febr. 1860. Tedanji dekan in župnik Žabniški v. č. g. Franc Kulnik pa je dal natisniti red za romarje in za Božjo službo za ves čas tistega leta v slovenskem in nemškem jeziku.

V dan 16. maja kot na predvečer visokega praznika Kristusovega vnebohoda pričelo se je bilo poleg navadnega romanja tudi sveto leto, to je petstoletnica Višarska. Skozi ta čas priromalo je bilo na sv. Višarije 86 procesij iz Koroškega, Kranjskega, Štajerskega in Primorskega. Za krško škofijo določeni so bili za vsako izmed 24 dekanij za procesije posebni dnevi. Sv. obhajil je prejelo 102.000 vernikov. Pridig o prihodu, t. j. ko se je šlo procesijam nasproti, tedaj zunaj cerkve, govorenih je bilo 63: — poslovilnih, t. j. ko so procesije odhajale, enako zu-

naj cerkve 45; v cerkvi je bilo skozi ves čas slovenskih in nemških govorov 165. — Sv. maš darovalo se je nekatere dni po 20; v dan 24. septembra celo 26. — V dan 2. julija, na lepi praznik Marijinega obiskovanja priromali so bili na visoke sv. Višarije tudi tedanji milostljivi gosp. knezoškof dr. Valentin Wiery. — Sklep lepih in ginljivih pobožnostij višarskega svetega leta bil je rožnovensko nedeljo, ki je spadala takrat na 7. dan oktobra. Naj bi nam bila Marija zlasti o smrtni uri vsem na pomoč, ki smo bili tako srečni. Častiti in obiskati jo tisto leto na visokem njenem sv. Višarškem domu. V teku dolgih 37 let od takrat se je že mnogo izmed tistih poslovilo od sveta; vsem želimo od srca, da bi gledali Marijino obličje v sv. raju! (Dalje sledi.)

Drobtinice

iz raznih letnikov „Zgodnje Danice“ za njeno petdesetletnico.

XX.

V spoznanji sv. vere ne bodi plaha reva!

Petelin vetrin je dober le na strehi, med katoličani ga ni treba. Kdor ni mož beseda, je revna beba; kdor nima postavnosti, se nikjer ne prikupi, tudi pri posvetnjakih ne; kdor priseženo, zvestobo prelomi, ni vreden piškavega oreha; kdor zaradi ljudi, zaradi časti, za denar Boga zataji, je judež pred vsim svetom! Bolj olikana beseda tako počenjanje imenuje „neznačajnost“. Neznačajni človek je nezvest plahutar, ki danes služi Bogu in svoji veri, ako se mu petica kaže; jutri pa satanu in prostomisljakom, če mu judežev srebrnjak obetajo! Neznačajni človek je nezvesta klama, omahljivec, ki ima svoje poštenje na prodaj za kak košček časne koristi.

Najsramotnejša je neznačajnost oziroma na vero, ko se omahljivec do samega Boga tako grdo obnaša. Ako imaš srečo, da si katoličan in pravoverec, bodi Bogu hvaležen in zvest; zakaj milijone jih je, katerim ni došla ta milost. Bodi stanoviten, zvest in srčan, in to značajnost moraš kazati v svojem govorjenju in djanju, v vsem bitju in življenju. Ako si zapisan v krstne bukve in se imenuješ katoličana, v vsem življenju pa si vse drugo, le katoličan ne, ti si neznačajen, nezvest človek; sramovati se moraš samega sebe, sramovati se pred Bogom, sramovati se pred poštenimi ljudmi. Katoličan mora biti ves katoličan, skozi in skozi, v vsem svojem spoznanju in življenju. Le kdor je tak, se lahko reče: to je mož, to je značajen človek. Celo judje, turki in pagani ga spoštujejo, kakor se nasproti odpadnik vsakemu studi. Pred kratkem je bilo brati, kako je jeden Slovencev sam videl, da tudi pravi turki odpadnika zaničujejo. Kdor torej vero zavrže ali pa s svojim prizadevanjem ne živi po naukih sv. vere, ta je neznačajen — žalostna njemu majka! Kaj bo še le, ko pride pred Božji, sodnji stol?

Cesar Konstantin Klor, oče velikega Konstantina, je bil pagan, pa je imel veliko kristijanov na svojem dvoru, najbrže zato, ker se je med vsemi na nje najbolj zanašal, da so zvesti in značajni ljudje. Saj se tudi dan danes vidi, da veliki separji in goljufi, veliki tatovi in morilci so izmed tistih, ki jim ni mar za njih vero, le zvesti verni so tudi poštenjaki povsod.

Nekega dne si Konstantin Klor jedno izmislil, ki bi se dobro prilegla na marsikaterem dvoru, v marsikateri uradnji, pri marsikaterem gospodarstvu: hotel je svoje ljudi poskusiti, koliko tehta njih značajnost, zbere torej vse pred-se, govori jim besede, ki so bile prav pripravne jih zbegati in spraviti v skušnjavo, da bi odpadli od vere; poslednjič zahtevajo od vsacega posebej, naj pove, kaj misli.

Nekateri, izmed njih, ki jih je lomil strah pred ljudmi, in so jih plašili marsikteri časni oziri, se začno bati za čast, za službo; menijo si s tem srečo prav dobro podpreti, in — sramotno zataje svojo vero; naj večji del pa se jih je srčno in moško odrezalo in so se na glas naznanili za kristijane.

Sedaj še le je Konstantin razodel, kaj je njegov namen: te je zavoljo njih moške stanovitosti obilno in slovesno pohvalil; grajal pa je druge z živim očitanjem zaradi njih mevžaste in kazni vredne nestanovitnosti. Rekel je: Kako bi mogli le ti cesarju ohraniti neprelomljivo zvestobo, ker so prisegolomi in nezvesti proti svojemu Bogu? Spoznal jih je ne vredne svoje službe in spodil je zanikarneže s cesarskega dvora, one pa, ki jih je našel pripravljene odpovedati se rajše vsemu, kakor pa svoji veri, je po pravici čislal za svoje najzvestejše služabnike, ohranil jih je v službi, in jim je skazoval dobrotno svojo prijaznost in vse zaupanje. Rekel je: to so značajni ljudje, zvesti svojemu Bogu, bodo zvesti tudi svojemu vladarju.

Katoličani, mladeniči, gospodje, možje, ali niste včasih zanikarni plašljivci v spoznanju svoje kat. vere, da vas celo ženske v tem premagajo, imajo več srčnosti in značaja, kakor ga imate vi! Ali imate še kaj vere? Menite li, da Sin Božji ni govoril resnice, ko je tako slovesno zatrdil: „Kdor mene pred ljudmi zataji, bom tudi jaz njega zatajil pred svojim Očetom, kateri je v nebesih. Kdor se sramuje mene in mojih besedi, njega se bo sramoval tudi Sin človekov, kadar pride v svojem veličastvu.“

Bog nam daj moč sv. vero spoznavati pred vsem svetom v molitvi, v prejetanju sv. zakramentov, doma, na potu, v cerkvi in v družbi, pred visokimi in nizkimi, v sreči in nesreči, v zdravju in boleznih, v življenju in v smrti!

O katoliška mladina, ti si začela posnemati vzglede prostomisljakov; veliko izmed vas jih hodi po napačnih potih! Ti velikokrat tajiš Kristusa pred ljudmi, ti sama podpisuješ svojo obsodbo! Ne bodi lahkomišljena, katoliška mladina, premisli in preišljuj one besede; niso moje, Gospodove so, kateri te bo sodil!

Molitev pred jedjo in po jedi.

Pobožni kralj Alfonz Aragonski je zvedel, da so njegovi plemiči opuščali molitev pred jedjo in po jedi. Povabil jih je k svoji kraljevi mizi. Nihče ni molil; tudi kralj sam je takrat nalašč opustil molitev pri mizi. Med jedjo pride, kakor je bilo popred dogovorjeno, berač k mizi, se vsede, ne da bi se bil za koga zmenil, ter je in pije. Plemiči so bili nad tem predrznim in nesramnim beračem močno razburjeni. Ko se je berač napil in najedel, je zopet potuhnjeno odlazil „No, kako vam je všeč ta mož“, vpraša kralj. „To je grozovit, strašansko človek, so rekli enoglanšo“. Kralj odgovori: „Ravno tako, kakor ta človek, ste tudi vi do sedaj delali. Vsaki dan ste jedli pri mizi nebeškega Kralja in Očeta; zakaj On nam daje jedi

in pijače! Kakor ta berač, ste tudi vi sedali k mizi in ga niste prosili, vstajali od jedi in ga ne zahvalili!" — Ta poduk je pomagal; nikoli več niso opuščali molitve pri mizi.

Kaj se je tebi, ljuba mladost, učiti iz tega, mi ni treba praviti. Gotovo ste si že sami mislili to-le: Surovi, grdi, neotesani ljudje so vsi tisti (tudi visoki gospodje in gosti po krčmah niso izvzeti), ki ne molijo pred jedjo in po jedi. Takim ljudem se pa nočem prištevati; toraj tudi nikoli ne bom opustil in se ne sramoval molitve pri mizi, če bi se tudi lahkomi-selni in brezbožni ljudje zavoljo tega posmehovali.

P a b e r k i.

(Pobral Jos. Volc.)

9. Nevaren svet.

Peter de Vineis je bil svetovalec cesarja Friderika Hobenstaufa in je svojega gospoda z dobrim svetom pri mnogih prilikah rešil iz zadreg. Pozneje pa je prišel pri cesarju v nemilost. Vladar mu je dal iztakniti oči in zapreti v odležen samostan. A tu Peter de Vineis ni našel miru, marveč mislil dan na dan, kako bi se osvetil nad cesarjem. Postal je čmeren in ni govoril z nikomur.

Zgodilo se je pa, da so zamotane državne razmere spravile cesarja Friderika v neumljive zadrege. Ni si vedel pomagati in često je mislil na modrega, vedno zvestega svetovalca Petra.

Preoblečen pride nekega dne Friderik z malim krdelcem zvestih služabnikov k Petru v samostan. Jame mu tožiti o pomanjkanju vojakov, o pomanjkanju denarja, o uporih v Italiji itd. Ne ve si več svetovati, zato je prišel ponižno proseč sveta k njemu.

Zviti svetovalec Peter, ki je le čakal prilike, da bi se maščeval za storjeno mu krivico, svetuje cesarju, naj oropa na svojem potu v Italijo vse samostane in cerkve, da si pridobi denarja in plača vojake. —

Friderik se vrne in stori, kakor mu je svetoval Peter de Vineis.

Opat Wolfgang je zvedel kmalu, kako se godi po Italiji samostanom in njihovim cerkvam. Vse je tožilo o Friderikovem bogoropnem početju. Zato pozove k sebi nesrečnega svetovalca in mu jame bitko očitati svet, ki ga je dal cesarju. „A kako ste mogli vi, učeni in modri svetovalec, cesarju kaj tacega svetovati?“ vpraša opat. „Maščeval sem se nad cesarjem“ reče Peter di Vineis, „s tem sem ga popolnoma uničil. Nikdar še ni imel sreče oni vladar, ki je cerkvam in samostanom vzel premoženje.“

Ni se zmotil zviti svetovalec. Od onega dne je nesreča za nesrečo zadevala cesarja. Kazen božja, prokletstvo cerkve, solze ubogih so mu izgrenile življenje. Njegovo in njegovih otrok vladanje je zabilježeno na najbolj žalostnih listih italijanske zgodovine.

10. Friderik II. in dominikanci.

Friderik II. je nekoč v družbi hvalil dominikance; ugajalo mu je vzlasti to, da po noči vstajajo in pevajo svoje molitve. Jeden navzočih, ki je bil mnihom gorak, reče vladarju: „Kraljevo veličanstvo! samostanski bratje pijo na vse pretege in kadar so pijani, tedaj ne opravljajo nočnih molitev. Poskusite

sami, veličanstvo! Da se uverite, pošljite jim sodček vina in zapovejte, naj ga izpijo na vaše zdravje. Verujte mi, prihodnjo noč ne bodo niti ustali, niti peli.“ — Kralj poskusi ter pošlje dominikancem sodček najboljšega vina. Prihodnjo noč res niso peli svojih molitev. Zjutraj pokliče kralj predstojnika samostana ter ga jame oštevati, ker po noči zaradi pijanosti niso opravili svojih molitev. Ko kralj konča, pove pripor ponižno, da so o polnoči sicer natihoma opravili svoje molitve; petje in zvonjenje pa se je opustilo na najvišje povelje, katero je zvečer donesel kraljev služabnik v samostan. Sporočal je, da je kralj zbolel in da ne želi, da bi ga mnihi po noči s petjem motili. — Kralj je ostrmel, dal stvar preiskovati in oni, ki je dominikance pred kraljem črnil, ni odšel kazni.

11. Božjeropno sv. obhajilo.

Cerkvena zgodovina priča o strašni kazni božji, ki je zadela Lotarja, kralja lotarinškega, in njegovo spremstvo, ker so na božjeropen način prejeli sveto obhajilo.

Pohotni kralj Lotar se je naveličal svoje žene Thietberge; privzel si je mlado dvorjanko Waldrado. To se je sporočilo papežu Nikolaju, ki je po daljšem svarjenju in opominjevanju kralja izobčil iz sv. cerkve. Kmalu zatem Nikolaj umrje in nasleduje mu Hadrijan II.

Lotar meneč, da ga novi papež ne bo tako ostro obsojal kot njegov prednik, sporoči Hadrijanu tisoč najljepših obljub in ga prosi, da bi mu dovolil priti v Rim in ga zopet vsprejel v cerkveno občestvo. Zajedno prosi kralj, da bi papež maševal ter ga obhajal v znak, da je spravljen s sv. cerkvijo. Kar je kralj prosil, mu je papež dovolil, a le pod enim pogojem: da ni — odkar je izobčen — grešil z Waldrado in tudi ne ž njo govoril. — L. 896 pride Lotar v Rim. V njegovi pričujočnosti je papež daroval sv. mašo.

Pred sv. obhajilom pa vzame namestnik Kristusov v roko sv. hostijo, obrne se h kralju ter mu reče s slovesnim glasom: „Kralj, če nisi grešil z Waldrado, odkar te je izobčil iz sv. cerkve prednik moj, papež Nikolaj, bližaj se mi zaupno in prejmi zakrament večnega življenja; če pa pokora tvoja ni odkritosrčna, ne drzni se prejeti telesa in krvi Gospodove, da ne boš jedel in pil sebi pogubljenja.“ — Ob teh besedah se kralj strese; a kar je sklenil, hoče izvršiti. S krivo prisego prejme božjeropno sv. obhajilo. Potem se obrne papež h kraljevim spremljevalcem, ki so tudi hoteli prejeti sv. obhajilo, ter jim dé: „Če s kraljem niste sodelovali pri grebu in vanj dovolili, ohranite Gospodovo telo vaše duše v večno življenje.“ — Iz strahu pred božjeropnim sv. obhajilom so nekateri odstopili, drugi so bili obhajani s kraljem vred.

Strašna kazen božja je sledila temu božjeropnemu činu. Komaj je kralj prišel v Lucco s svojim spremstvom, zgrabila je vse silovita mrzlica. Izpadli so vsem lasje in nohti, koža se jim je luščila in tajinstven ogenj jim je zažigal drobovje. Mnogi so umrli vpricho kralja. Ne meneč se za božji opomin je kralj potovanje nadaljeval. Prišedši v Piacenco je mahoma omedlel in onemil in čez nekaj dni umrl, ne da bi bil pokazal kako znamenje kesanja. Izmed spremstva so prišli le oni domov, ki niso božjeropno

hoteli prejeti sv. obhajila. Jasno je bilo vsem, da to ni bil — slučaj.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Sostrega. 27. junija se je prav slovesno vršilo vkladanje temeljnega kanena za novo cerkev. Vzidal ga je veleč. g. stolni dekan in kanonik Flis ob asistenci gospodov duhovnih sosedov in domačega bogoslovca. V kamen se je vložilo nekaj našega kovanega denarja in list, ki pravi, kedaj je bila cerkev zidana in pod katerim župnikom. Ker je bilo ljudstva silno veliko, imel je g. kanonik svoj govor pod milim nebom, slovesno sv. mašo pa v stari cerkvi. Veselje je bilo veliko. S topiči se je streljalo na raznih krajih. Na stavbišču je bilo mnogo mlajev, na katerih je vohralo okoli 50 velikih in 100 malih zastav. Skoro vse pa je bilo ondi v cveticah, kjer je stal sv. križ. Do jeseni bo cerkev pod streho. Bog daj, da bi g. župnik in njegovi farani mogli srečno dokončati pričeto delo!

Iz Novega mesta. Poročali smo že kratko cenjenim bralcem „Danice“, da je umrl naš nepozabni prošt gospod Peter Urh. Pogreb umrlega se je vršil jako slovesno. Okolu 40 duhovnikov se je zbralo, da skažejo pokojnemu prijatelju in svetovalcu zadnjo čast. Ob 9ih se je pričelo opravilo za rajncega. Sprevođ iz proštije v kapiteljsko cerkev je vodil ljubljanski stolni prošt milostni gospod dr. Leonard Klofutar, ki ga ni zadržala niti visoka starost, niti daljna pot, da ne bi spremil prijatelja k zadnjemu počitku. Na to je bral ob asistenci mil. g. prošt pontifikalno mašo. Spreveda se je vdeležila nebrojna množica ljudstva. Vse prodajalnice po mestu so bile zaprte. Častno so bili zastopani vsi stanovi: okrajni glavar in drugi gg. uradniki, dijaki c. kr. višje gimnazije z g. ravnateljem in drugimi profesorji, učenci in učenke deške in dekliske šole, gojenci deželne poljedelske šole na Grmu, gojenke šmihelske samostanske šole, rokodelski pomočniki, požarna bramba, meščanska garda z godbo itd. Ni se vdeleževal očitno politične borbe, mnogo je pa storil na tihem za dobro stvar. Nepozabni bodo ostali Novomeščanom krasni govori, katere je imel, ki je bil še zdrav. Priznati moramo, da mu je težavna pridigarška služba in trudapolno spovedovanje izkopalno prezgodnji grob. Njegova dobra dela mu sledijo. Naj počiva blagi pokojnik v miru!

Razgled po svetu.

Rim. Sv. oče se je preselil vsled prevelike vročine v poletno vilo na vatikanskem vrtu, kjer sprejema vsaki dan prihajajoče romarje in druge duhovske in posvetne dostojanstvenike. 21. p. m. je vsprejel v avdijenci grofa Wagnerja, poslanca in kneza iz Monako in njegovo soprogo. —

Novi ruski poslanik Carikov je izročil svoja pisma papežu. Rekel je, da hoče hoditi po isti poti kakor njegov prednik Izwolski. Sporočil je sv. očetu, da bo vedno na to delal, da dosežejo ruski katoličani veliko versko svobodo ter da je želja ruskega carja, gojiti največje prijateljstvo in složnost s sv. očetom. Po avdijenci je obiskal papeževega državnega tajnika Rampollo. V kratkem bo izdal papež

poseben „Breve“, v katerem bo javno razglasil novoimenovane ruske škofo.

Darilo, katero je prinesel papežev odposlanec msgr. Sambuccetti angleški kraljici Viktoriji, obstoji v lastnoročnem pismu, katero je bilo spravljeno v zlatej z dragimi kameni napolnjeni posodi in v lepej posodi iz mozaika.

Skoro vsi časopisi prinašajo poročilo iz Londona, da se nista laški prestolonaslednik in njegova soproga vdeležila sv. maše v katoliškej cerkvi. V zadnjem trenutku, ko so bili že vsi zastopniki zbrani v cerkvi, med drugimi nadvojvoda Ferdinand, se je dal opravičiti, češ, da je zadržan — Framasonski in židovski listi opravičujejo laškega princa ter pravijo, da je papežev odposlanec prekorščil svojo postavo, in da bi ne smel maševati ampak samo navzoč biti pri sv. maši, enako, kakor drugi zastopniki. — Sploh pa glede verskih zadev ne vživa princ nikakih simpatij pri laških katoličanih. V tem oziru je njegov oče že nekaj boljši. Že je pol leta, odkar je poročen in stoluje v Florenci, a ni še nikdar obiskal čudodelno podobo Marijinega oznanenja, katero vse laško ljudstvo tako zelo časti. Ko je bil v Neapelju, tudi ni obiskal ostankov sv. Janacarija, akoravno jih vsak katoliški vladar počasti, celo neverni Bonaparte, Murat, Garibaldi in umrli kralj Emanuel, ki ni bil dober katoličan, a je vendar to storil. S takimi malovrednimi nastopi si gotovo ne bo pridobil src laških katoličanov, ki so vendar še večinoma verni in poštteni.

Dunaj. Vsled jezikovnih naredb še vedno ni miru, dasi si Badeni mnogo prizadeva, da bi napravil slogo med Čehi in Nemci. Skoro gotovo se mu ne bo posrečilo, ker Čehi nočejo odjenjati in Nemci pa niso nikdar nasičeni. Veliko se trudijo da bi izpodrinili iz večine katoliško ljudsko stranko, do sedaj se jim še ni posrečilo in mislimo, da se jim tudi v prihodnje ne bo.

Ogersko. Velike priprave se vrše za katoliški kongres. V Budimpešti, ki šteje 300.000 katoličanov, se že pojavljajo nejedinstvi in se ne morejo dogovoriti o volilnih možeh.

Zjedinjeni Grki so sklenili, da se ne vdeležijo kongresa in da bodo vzrok naznanili prvaku, papežu in cesarju.

Srbska vlada, ki se pogaja s sv. stolico radi ustanovitve jedne škofije v Srbiji, zahteva, da se uvede staroslovanska liturgija pri službi božji. Upati je, da bo ustregla sv. stolica tej zahtevi, da bo tudi v Srbiji enkrat urejena cerkvena hierarhija.

Švica. Kanton Cürich je odpravil vse hiše nepravnosti s 40.000 glasovi večine proti 14.000. Ko se drugodi odpravljajo ti pogubonosni in nesramni zavodi, se pri nas vpeljujejo. In ravno oni, ki bi morali skrbeti za pravnost, odobrujejo in molče k temu, Gotovo ne prineso take hiše blagostanja in miru v dótični kraj, pač pa nemir in neslogo v marsikatero družino, pohujšanje in mnogo drugih napak. Da bi se vendar enkrat spametovala „gospoda“ in spoznala kaj je pravo in kaj ni. —

Francosko. V Parizu jako pridno ustavlja vlada duhovnikom plače. Kdorkoli ne trobi v njen rog, temu odtrgajo vse doneske. Nedavno se je primeril zopet tak slučaj; vlada je ustavila plačo škofu iz Klermont-Ferrand, ker je pohvalil redovnice, ker niso hotele plačati prevelike davke. V Marseillu je sklenil

socijalistični občinski odbor, zapoditi iz bolnišnic vse usmiljenke, dasiravno se bodo stroški povišali za 74 750 frankov.

Meseca avgusta bo obiskal francoski predsednik Faure ruskega carja. Sedaj modrujejo razni časopisi, kako spremstvo si bo izbral, ter vlečejo že posledice iz nameravanega obiska.

Angleško Časopis „Osservatore Romano“ pri naša članek, kako zelo je napredovala katoliška cerkev pod vladanjem sedanje kraljice Viktorije. 60letni jubilej, pravi časopis, obhajal je kardinal Voon s 3000 duhovniki in 2 milijona katoličani. V 1500 cerkvah se je opravljala daritev za kraljico. Kardinal je izdal poseben pastirski list, ki se je prebral na slavnostni dan po vseh katoliških cerkvah. V njem naroča vernikom, da naj se v molitvi spominjajo kraljice in našteva vzroke: 1.) ker jo je Bog obdaril s posebnimi zmožnostmi in darovi, da tako modro vlada toliko kraljestvo; 2.) ker se je država pod njeno vlado tako povzdignila; 3.) ker je pripomogla s svojo radodarnostjo zlasti proti ubogim, da se je rešilo socialno vprašanje; 4.) koliko dobrot je izkazala katoličanom, koliko pregnanih duhovnikov je pomilostila in sprejela; 5.) kako prostost uživajo katoličani pod njeno vlado. Leta 1837 pri nastopu njene vlade je imela katoliška cerkev na Angleškem samo 48 škofov in 4 apostolske vikarijate; l. 1897. pa šteje 166 katoliških škofov. L. 1837. je bilo 486 duhovnikov, danes jih je 2686.

Časopisi in tudi protestantska „preša“ poroča, da je bila najlepša slavnost cerkvena v Bromptou-ordinatoriju, kjer je daroval sv. mašo papežev odposlanec. Angleži so mu napravili velike ovacije, ko se je vdeležil z drugimi zunanjimi zastopniki slovesnega spreveda —

V Braziliji prav marljivo razširjajo sv. evangelij Salezijanci, dasi je delo med divjimi Indijanci jako težavno. Ne brigajo se za družega, nego za lov in za rop in so veliki sovražniki kulture. Mnogo opravila imajo z njimi usmiljene sestre, predno jih navadijo kakega dela ali jih odvrnejo od nenravnih dejanj. Prav polagoma dobe dostop k njim, toda vendar je upati, da jih v kratkem več vsprejme sv. krst.

Na Ekuadorju še vedno preganjajo prostomisleci katoliško cerkev. Salezijanski misijonarji so bili čez noč napadeni in odpeljani čez mejo. Da bi Franciskane ne zadela ista usoda, se je vstopilo ljudstvo pred samostan ter ga stražilo. Vlada je zapovedala streljati in pri tem je bilo umorjenih več oseb, mnogo žena in otrok je ranjenih. — Najžalostnejši pa je položaj v Guayaquil, kjer so skoro vsi prebivalci brezverci. Domačega škofa Pozo so pregnali, njegovega naslednika Barigo so pa tako dolgo mučili, da je lakote umrl.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec mali traven (julij) 1897.

(Spis potrjen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Razširjanje sv. vere.

b) Posebni nameni:

10.) **Sedem ss. bratov.** Razkritje nevarnih hudodelcev. Svoji v potrebi. Obvarovanje pred popolnim oslepljenjem.

11.) **Sv. Plj I. Papež.** Prostožidarsko vladani Ekvador. Več krivovercev, ki žele spoznati resnico.

12.) **Sv. Janez Gvalbert.** Častna straža božjega Srca. Resno poboljšanje maščevanja želnih, hudobnih značajev.

13.) **Sv. Marjeta** Kulturni boj na Ogerskem. Pospeševanje krščanskega časopisja s sodelovanjem in razširjanjem. Splošno koristna podjetja.

14.) **Sv. Bonaventura.** Zedinjenje prave znanosti z gorečo ljubeznijo do Boga. Kardinalni kolegij. Dušni pastirji po velikih mestih.

15.) **Sv. Henrik.** Krščanske vladarske hiše. Spreobrnjenje budistov. Poniževanje Boga sovražne napačne znanosti.

16.) **Praznik sv. škapulirja.** Milost stanovitnosti. Čislanje in goreča poraba škapulirjev. Karmelitarški in cistercijenski red.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezversno, prešestovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe —

Zahvala:

Zahvaljujem se Mariji, naši Pomočnici, sv. Jožefu in sv. Antonu Padovanskemu, za že v tretjič odvrnjeno smrt in zopet sprošeno zdravje, ter se jim še nadalje priporočam v priprošnje v teh in raznih drugih razmerah.

Kranjska Gora, 24. junija 1897.

Ivan Hribar, c. kr. poštar

Listek za raznoterosti.

Konec šolskega leta na c. kr. drž. višji gimnaziji v Ljubljani. Dne 6. t. m. se je zaključilo letošnje šolsko leto na ljubljanski višji gimnaziji s slovesno sv. mašo, katero je daroval v stolnici č. g. profesor Tomo Zupan. Ravnateljstvo je izdalo o tej priliki običajno letno poročilo, iz katerega posnamemo sledeče podatke: Učilo je 27 gg profesorjev, med njimi dva kateheta (dr. Svetina in T. Zupan). Zavod je obiskovalo 664 učencev; po veri je 661 rim katoličanov, 2 protestanta in 1 pravoslaven; po narodnosti je Slovencev 537, Nemcev 123, 2 Italijana, 1 Hrvat in 1 Srb. Odlično spričevalo jih je dobilo 63, s prvina redom 431, z drugina 59, s tretjim 18, ponavljavni izpit jih bode delalo 85, osem jih je ostalo radi bolezni neizprašanih.

Na videz sicer uspeh še ni tako slab, ali če pomislimo, da jih ponavljavne skušnje ne napravi več kot polovica, jih bode zaostalo veliko čez 100! In to je nekaj — Mnogi gg. profesorji se kaj malo menijo za dijake in njih revščino, ne pomislijo prav nič, da se prav mnogo dijakov prerije dalje le s poučevanjem, in da je njih vsakdanji gost lakota; — popolnoma brezčutno ravnajo z njimi (zlasti v višjih štirih razredih), ne pomislijo, da je gimnazija vzgojevališče, ne pa c. kr. davkarija, kjer uradnik nemo prešteva denar in nima za stranko prijazne besede. To njih ravnanje osvetljuje najbolj jasno to, da so dijaki na višji gimnaziji plačali letos šolnine 9340 gld.!!! — Kogar namreč ravno „vreči“ ne morejo, ga pa obdare, če le mogoče, z „entsprehendom“ ali „hinreichendom“, da mora revež plačevati šolnino. — Žalostno! —

Dne 7. t. m. so se pričeli ustni zrelostni izpiti na gimnaziji. Vdeležilo se jih bode do 70 osmošolcev. Naj bi jim dodelil dobri Bog svoj blagoslov!

Šolsko leto 1897/8 se prične dne 17. septembra.

Vabilo na božjo pot v Marija-Celje. V soboto 17. julija bo romalo več tisoč dunajskih gospodov, največ lajikov, v Marija Celje. Posebni odbor vabi na to božjo pot tudi ljubljanske gospode. Odhod bo 17. julija po polnoči (12:25 m.) in prihod v Marija-Celje bo zvečer, kjer bo ob 7. uri zvečer slovesni uhod v slavno romarsko cerkev Matere B., potem pridiga (P. Abel). V nedeljo 18. jul ob tri četrt na devet bo pridiga in potem velika, peta sv. maša. Popoldne ogled cerkve in nje bogate zakladnice, in potem različni izleti, kolikor bo čas pripustil. Ob pol osmih zvečer bo procesija s svečami in potem pridiga. V ponedeljek zjutraj ob 5. uri sv. maša in potem odhod. V Ljubljano se vrnemo ob 11. uri 15 min. pred polnočjo. Za pripravo in ne predrago prenočišče skrbi odbor. Vozovi, ako se kdo želi voziti od zadnje železniške postaje do Marija Celja, bodo tam čakali. Na to božjo pot, katere se udeležijo gospodje iz zbornice Avstrije, s Štajerskega, Koroškega in Tirolskega so uljudno povabljeni tudi ljubljanski, oziroma Kranjski gospodje, duhovni in svetovni. Kdor se želi udeležiti te božje poti, naj se brž ko brž oglasi pri podpisnem. Kolikor več, toliko boljše.

P. Emil Volbert, jezuit.

Novi maše v ljublj. škofiji Iz IV. leta bodo darovali sledeči čč. gg. v nastopnih farah: Josip Eppich, dne 1. avgusta v Stari cerkvi pri Kočevju; Anton Golf, dne 25. jul. v Starem Trgu pri Ložu; Vojteh Hybašek, dne 8. avgusta v Preditni na Moravskem; Anton Jarc, dne 8. avgusta v Novem mestu; Ivan Jereb, dne 1. avgusta v Ljubljani pri sv. Jakobu; Anton Jerič, dne 23. jul. v Ljubljani; Evgen Lampe, dne 25. jul. v Marijanišču; Ivan Mlakar, dne 1. avg. na Breznici; Valentin Oblak, dne 25. jul. na Bledu; Leonard Zupan, dne 1. avg. v Kropi. — Iz III. leta: Frančišek Koželj, dne 1. avg. na Homcu; Josip Kržišnik, dne 25. jul. v Ribnici; Andrej Lavrič, dne 1. avgusta v Starem Trgu pri Ložu; Josip Lavrič, dne 1. avg. v Blagovici; Blaž Rebol, dne 8. avg. na Trsteniku; Avgust Schauer, dne 8. avg. v Poljanici (Pöllandl); Frančišek Zupančič, dne 1. avg. pri sv. Petru v Ljubljani.

Duhovske spremembe v ljublj. škofiji. Kanonično vmeščena sta bila preč. gg.: Mihael Arko na župnijo Idrijo, in Frančišek Zakrajšek na župnijo Drago. — Č. g. Ivan Gnidovec, kapelan v Idriji, je nameščen kot kapelan v Vipavi. Č. g. Anton Bojanec, kapelan v Škocijanu, gre začasno kot kapelan v Leskovcu. — Obolela sta g. Anton Žnidaršič, kapelan v Vipavi, in g. Rafael Winkler, kapelan v Leskovcu.

Šolski praznik sv. Alojzija sta lepo praznovali druga mestna deška šola in osemrazredna dekliška šola s slavnostjo prvega sv. obhajila. Druga mestna šola je imela tisti dan prost. 72 dečkov je prejelo sv. obhajilo. Po svetem pravilu so bili vsi dečki primerno obdarovani. Gotovo jim ostane najlepši dan življenja v prijetnem spominu. — Dekliška šola pa je obhajala slovesnost 17. jun. v uršulinski cerkvi. Pristopilo je 58 deklic k prvem sv. obhajilu. Kakor dečki, tako so bile tudi deklice obdarovane. Posebna zahvala gre gg. učiteljicam ter blagorodnim gospem Grassellijevi, Urbančevi in Staretovi.

Časopis. Mnogo je dandanes časopisov, katerih jedini namen je zabavljati proti krščanstvu. Dosedaj so bili glavni sovražniki večinoma nemški in laški židovski listi. A tudi na Kranjskem imamo slovenski list, ki noče zaostajati za židovskimi listi. To je „Slovenski Narod“. Ta časopis se zadnji čas na nečuden način zaletava v klerikalizem. Posebno rad preži in udriha po duhovnikih. Najmanjšo osebno napako raznesa bliskoma po svetu. A ni dovolj samo to, spozabil se je tako daleč, da je začel tajiti osebnega Boga, smeši včlovečenje, zagovarja darvinizem, z jedno besedo: prišel je do golega materijalizma. — Proč tedaj s takim listom, kateremu je krščanstvo deveta briga!

Jezuitski kolegij na Poljanah je že pod streho. Kmalu prično graditi tudi že dalj časa obljubljeno cerkev sv. Jožefa.

Spominsko ploščo so odkrili Baragi v Dobruški fari na Dolenjskem sv. Petra in Pavla dan. Cerkveni govornik jezuit je jako lepo narisal življenje in delovanje indijanskega apostola, škofa Barage. Manj je bilo častilcev in prijateljev njegovih najbrže zato, ker se bodo vdeležili druge slavnosti na njegovem domu.

V Trstu so prejele štiri osebe v praznik sv. apostolov Petra in Pavla v cerkvi sv. Antona novega sv. krst. Č. g. Krainz, tukajšnji kapelan in učitelj voronauka, je krstil: 19letnega Ramira, 14letnega Richarda, 21letno Almo in 18letno Nežo de Haag. Njih mati, dasiravno židinja, jim je privolila, da smejo prestopiti v katoliško cerkev; do sedaj namreč niso imeli nobene vere. Bili so z veliko pobožnostjo pri sv. maši ter prejeli tudi sv. obhajilo. Sv. birmo bodo prejeli pozneje, ker ni bilo tedaj škofa doma. Prizor je bil jako ganljiv, marsikom je zaigrala solza v očeh.

Afrikanski kraljevi sin na Dunaju. Redovnica Monika, ki je delovala nekaj let v Kamerunu se mudi sedaj na Dunaju. Pripeljala je seboj majhnega zamorčka Andreja Toko, ki je sin afrikanskega kralja. Sv. Petra in Pavla dan je napravila katoliška družba pomočnikov velik shod, na katerem se je predstavil mladi zamorček.

Č. g. Fr. Sušteršič naš rojak in župnik v Joletu, je krstil m. m. petero udov družine Mišič, štiri brate in njihovo mater, ki so poprej zelo zanemarjeno živeli v Pennsylvaniji. Mati je stara 40 let in najmlajši sin 12 let.

Resnična dogodba. Obiskal sem oktobra meseca 1896 sirotišče sv. Jožefa v Trstu; in ko sem se od ravnateljice poslovil, mi je ista ponudila 5 gld. za redovniško šolo in kapelo Tomajsko. Jaz sem se daru branil — češ, saj sami od miloščine živite! A ista odvrne: „Jaz moram sirotišče razširiti še to leto, pa potrebujem v to svrhu 5000 gld. Prosim vas, sprejmite te le 5 gld., ker ravno ti mi bodo prinesli 5000 gld., koje tako nujno potrebujem za zidanje“. In res, začeli so jej dohajati milodari, ona je pripravljala tvarino. Najela je zidarje, ki so srčno delali, in nova zgradba je bila pred božičem pokrita ter kmalu potem dovršena. Tak tisočeri blagoslov želim onim, ki tomajske redovnice podpirajo. J. Golmajer.

Tomaj, 6. junija 1897.

Opomin krščanskim devicam. „Brezverca ne jemlji v zakon!“ Ta opomin je tako važen, da bi ga radi v uho zaklicali vsem krščanskim devicam, ki mislijo prej ali sleje stopiti v zakon in prejeti ta sv. zakra-

ment. Žalostno pa je, da se dobi dovolj žensk, ki komaj čakajo, da se uklenejo v ta jarem, vsled te naglice potem pozabijo ženina vprašati, kakšna in kolikšna je njegova vera. In od tod toliko nesrečnih zakonov, v katerih vlada mesto prave ljubezni le revščina, žalost in obup.

Tem bodi v opomin povedana ta-le zgodbica: Mlada imenitna gospodična v Parizu zaročila se je z mladim možem. Koj drugi dan imela sta biti poročena. Tisti večer pred poroko obiše ženin svojo nevesto. Bil je jako dobre volje in zbijal razne šale. Kmalu se je začel šaliti in norčevati z verskimi stvarmi. Nevesta ga ljubeznjivo in prijazno opomni, toda on se ne zmeni za to, češ, njemu kot olikanemu ni mar Bog niti vera. Gospodična se prestraši, pa se takoj ojunaci in reče mirno ter resno: „Od istega trenutka, ko opažam, da vi vere ne spoštujete, nisem več vaša nevesta. Kdor ne ljub. Boga, tudi svoje žene ne bo ljubil odkritosrčno.“ In ostala je pri tem. Ženin se je seveda zdaj hlinil, da je veren, pa gospodična se ni dala premotiti, temveč še bolj se ji je pristudil zaradi hinavstva in neznačajnosti. In nikdar se tej gospodični ni bilo kesati tega odločnega koraka.

(Leo 1897., št. 22.)

Kako pomaga Srce Jezusovo. To kar pripovedujem sedaj, zgodilo se je na Ogerskem l. 1883. Meseca junija lotile so se me v kolenu desne noge take bolečine, da nisem mogel več na to nogo stopiti. Uporabljal sem različna sredstva, tudi zdravniško pomoč sem si preskrbel, pa vse brez uspeha. Če sem le kolikčak nogo napenjal, oteklo mi je koleno, postalo višnjevo in me je neizrečeno bolelo. Ker nisem imel več upanja v zemsko pomoč, obrnil sem se v devetdnevnicu k božjemu Srcu Jezusovemu. Pa moje zaupanje moralo je prestati hudo poskušnjo. Dva meseca sem trpel, a uslišan še nisem bil. Skoro že obupan obljubim še jedno devetdnevnicu in pa to da bom ozdravljenje objavil. Zboljšalo se mi je, in tudi nogo sem že lahko rabil ter mogel zopet izvrševati svoj poklic. Niti najmanjše bolečine nisem več čutil. Pa, očitno priznam, objavil ozdravljenja le nisem. 14. oktobra povrne se mi bolezen na nogi in vsa pomoč je bila zopet zastoj. Mislil sem si, kaj bo, če ostane noga hroma. Zopet sem trpel dva meseca, opravljati začnem devetdnevnicu z obljubo, da sedaj prav gotovo objavim, če mi milostno Srce podeli zdravje. In res, drugi dan devetdnevnicu se mi je zboljšalo in ko je bila končana, šel sem zopet v šolo. — Neskončna bodi slava in hvala presv. Srca Jezusovega!

Kako moramo jesti. „Dragi bratje“, dejal je nekoč pobožen opat svojim vernikom pri kosilu, „povedal vam bom sanje, katere sem imel preteklo noč. Zdelo se mi je, da sedimo s tremi brati pri večerji. V ustih prvega, spremenil se je pusti ječmenov kruh v med; v ustih drugega ostal je tak, kakoršen je bil; tretjemu pa je postal kruh pelin. Oj kod to, da je imel jeden in isti kruh trojni, tako različni okus?“

Bratje niso vedeli, kako naj razlože te sanje in zato so molčali. Slednjič reče opat: „Prvi je užival svoj košček kruha z hvaležnostjo do Boga in pobožnostjo; drugi ni nič mislil na Boga, temveč je jedel kar tja v en dan; tretji pa je zaužíval dar božji nezadovoljen sam pri sebi mrmrajoč in tožeč.“ — Zadovoljnost in pobožna zahvala do Boga osladi nam

vsak, tudi najmanjši užitek; nezadovoljnost in nehvaležnost pa nam vse veselje življenja zgreni.

(Ave Maria, 1897., št. 4.)

Imeniten zdravnik, ki ti brezplačno in brez dragocenih zdravil podaljša življenje — je post. Že paganski modrijani so vedeli zanj: Likurg, oni umni grški postavodajalec, vadil je po predpisu tega zdravnika mladino špartansko v strogem postu; zapovedoval jim je, zdrževati se prijetnih jedil in vsakoršnih razveseljevanj. Na ta način je on vzgojil zmerno, dobro, zdravo in krepko ljudstvo. — Slavni zdravnik Galem, postil se je na vsakih deset dni — le zaradi zdravja. Še slavnejši zdravnik Hipokrat dosegel je visoko starost; vzrok, pravi sam, je to, ker nisem nikdar popolnoma sit vstal od mize.

Po pravici je rekel neki star skušen in krščansko misleč zdravnik: „60 let sem že zdravnik, a treh oseb v tem dolgem času nisem mogel najti na svetu namreč: rokodelca, ki dobro zna svoje rokodelstvo, ter pridno dela in bi bil pokvarjen; drugič, kristijana, ki pridno in rad posluša pridige in bi bil brezbožen; tretjič človeka, ki se rad posti in bi zgodaj umrl.“ Kakor se priden delavec ne more pokvariti, kakor zvest poslušalec božje besede ne more postati brezbožen, tako zmerni ne more zgodaj umreti. O tem jasno pričajo očetje puščavniki. Kdo se je trje postil ko le-ti? Jedli so korenine in zelišča, pili so svežo vodo in vendar so učkali lepo številce let. Sv. Anton živel je 105 l. sv. Pahonij 110, sv. Romuald celo 120 let. O sv. Hieronimu je znano, da se je mnogo postil, a vkljub temu je dočakal 100 let.

Post je tembolji zdravnik, ker ne le telo, ampak tudi dušo ohranja čvrsto in zdravo — za časno in za večno. Kardinalu Oziliju očitali so, da si s trdim postom krati življenje. „Ravno nasprotno“ pravi on, „prav zato se postim, ker je moj namen dolgo živeti. Kaj pravi četrta božja zapoved? Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel. Moj oče je Bog v nebesih, moja mati je sv. cerkev na zemlji. Bog, moj oče, mi zapoveduje postiti se, in mati cerkev mi določi dneve, ob katerih naj se postim. Zato upam, da bodem z ozirom na svojo točno pokorščino dosegel večno, popolnoma srečno življenje.“

Še za nekaj je post silno dober. — Opat Helen sprehajal se je z nekim mladeničem in prišel do votlega drevesa, iz katerega je prijetno zadušal med divjih bučel. Opatu prime želja odrezati si par satov in že stegne roko. Toda ravno tako hitro potegne jo zopet nazaj z besedami: „Poberi se, poželjivost!“ — Jeli kaj hudega, dragi oče, jesti med?“ pravi mu mladenič. „Ne“, odvrne opat, „nič hudega ni, a bilo bi grdo in sramotno, da bi moža zvladalo poželjenje in ne nasprotno.“ — Premagujmo se, da ne bomo premagani! Bodimo v postu zvesti, da obstanemo v hudih skušnjavah! Pri malem se začne, z velikim neha!

Omika — vera. Novodobni krivi preroki, katerim pravimo liberalci, ti uče, da človeku ni treba vere, ampak da mu to zamore nadomestiti omika, katera se pridobi v šoli. Zato pa hočejo liberalci, da naj s otroci prav dolgo šolajo, in tako tudi dajejo take postave. Pri nas v Avstriji morajo otroci hoditi osem let v šolo. Da ne bo kdo zopet nad nami jezika brusil, češ, da hočemo ljudstvo pahniti v nevednost, rečemo, da hočemo tu-le pokazati, da tudi še tako dolgo šolanje ne nadomesti vere. Drevo se spozna

po sadu. V dokaz to le zgodbico: Na Tirolskem je bil silno liberalen sodnik, ki je ves gorel za osemletno šolsko dolžnost. Nekega dne je imel na kmetih sodnijsko opraviti. Ko je bilo vse zapisano v zapisnik, reče, naj se stranke podpišejo. Ko mu nekdo pripomni, da ne zna pisati, začne se sodnik jeziti: „Pa se ljudje še ustavljajo osemletni šolski dolžnosti, dasi se ne znajo niti podpisati!“ Kar vstane star kmetič in pravi: „Gospod sodnik! Jutri boste sodili nekega potepuha, kakoršnega ni daleč na okoli, a pisati vam zna kakor advokat!“ — Sodnik je dobil svoj delež.

Brezverec. Pod tem naslovom popisuje časopis „La Croise du Calais“ dogodek, ki se je dogodil ne davno na Francoskem. Neki socijalno-demokratski delavec se je hvalil pred svojimi sodrugi, da se mu je posrečilo spraviti ženo, ki je bila dolgo časa jako pobožna, ob vero. Seveda so ga za tako veličastno dejanje hvalili njegovi sovrstniki in mu čestitali. — Pozno v noč gre popolnoma vinjen domov. Pred hišo stoji množica ljudij, v hiši sami najde policijsko stražo. Kaj se je bilo dogodilo? Žena in trije otroci leže mrtvi, s trupom so si končali nesrečno življenje. — Na prsih samomorilke so našli list z vsebino: „Dokler sem verovala v Boga, sem z lahkoto prenašala vse težave in trpljenja; odkar pa sem pozabila Boga in postala brezverka, od tedaj sem postala ne srečnica in nočem, da bi tudi moji otroci taki bili.“ To je sad socijalne demokracije — nevera. Ako prebiramo njih strupene časopise, ne nahajamo v njih družega, nego kopico zabavljic na vse, kar je katoliškega, zlasti pa na cerkvene služabnike. Čudno je, da ljudje, ki se prištevajo katoličanom, morejo prebirati take časopise. Žal, da se v mnogih vaseh najde list „Delavec“ ali „Svoboda“, katera na nesramen in podel način blatita slovensko duhovščino z najgršimi lažmi. Treba je tedaj velike previdnosti. —

Pomočnica kristijanov. Bil je 25. aprila l. 1855., ko je huda nevihta razsajala po morju ter premetovala sem in tja čoln, v kojem je bilo več ribičev. Na enkrat se pridrvi silen val ter vrže iz čolna sina čolnovega lastnika. Zaman so si prizadevali ostali ribiči, da bi rešili mladeniča, ki je še plaval po površju. Večkrat se mu je približal rešilni čoln, a vedno ga je vihar potisnil nazaj. Dasi je bil mladenič dober plavač, se je konečno začel potapljati. Ves obupan kliče v pomoč Marijo: „Dobra mati, reši me!“ In Marija ga ne zapusti, temveč mu pomaga. Že se je bil potopil, a na enkrat ga vrže voda s čudovito močjo na površje in vihar zanese v istem hipu čoln k njemu. Ribiči mu vržejo vrv, da bi se je oprijel; Toda prsti njegovi so bili preslabi, tedaj se je po prime z zobmi in — rešen je bil. Kmalu se pokrepča, nevihta poneha in vsi srečni in veseli se vrnejo domov. Prva pot mladeničeva je bila v cerkev, kjer se prav lepo in pobožno zahvali Pomočnici kristijanov, Mariji, za čudovito rešitev.

Ne stane mnogo, pa ima moč. Bil 3. prosenca l. l., ko pride k meni vrla žena, taka, kakor jo je Salomon iskal, (Mulierem fortem quis inveniet) in mi pove, da je njen mož po dolgem času zopet jedenkrat prejel sv. zakramente. „Do tega ga je pripravil vaš pozdrav, častiti gospod!“ Rekel sem namreč pred osmimi dnevi ženi, naj pozdravi moža, ki ni oprav-

ljal cerkvene dolžnosti, ne toliko zaradi vere, kakor iz strahu pred spovednikom: „Povejte možu, da ga prav prijateljsko pozdravljam: naj se ne boji, saj sva oba moža in prav dobro se bova pomenila. Tudi je sedaj misijon, torej tem lažje opravi spoved.“ Ta pozdrav ga je ojunatil, šel je k spovedi in sedaj je srečen. Hvala Bogu! sem si mislil. Prijazen pozdrav je po ceni, pa vendar veliko izda.

Iz pisma misijonarja Jezusove družbe. Prosili ste me, naj vam kaj pišem o naših misijonih. Danes vam podam nekaj zanimivih in veselih dogodkov: Na večer pred praznikom presladkega imena Jezusovega sem začel s patrom H. misijon v G. Več kot 100 misijonov sem že vodil v različnih krajih, a odkrito moram priznati, da še nisem v nobeni občini takega reda dobil, kakor tukaj. Šest let deluje v tej občini župnik P., ki ima toliko vspehov, da vodi celo občino v resnici, kakor pastir svojo čredo. Od prve do zadnje pridige so hodili ljudje poslušat in sicer v veliki množini. Vsako delo so dejali na stran in darovali 8 dnij le Bogu in svoji duši. Kakor hitro čujejo, da se bo kaka maša začela, pridejo takoj vsi, in nihče ne zapusti cerkve, predno ni končana božja služba. Pojejo in molijo tako lepo in pobožno, da se vidi, kak duh jih navdaja; no seveda, v takih krajih je misijon igrača, to so človeku dnevi tolažbe. Morda boste pa vprašali: kako je pa gospod župnik svojo občino v tak red spravil? Prvi vzrok je pač ta, ker je fara oddaljena od mesta in tovarne. Drugi vzrok je pa v tem, ker je župnikov prednik vse moči porabil, da bi v faranih vzgojil dobrega duha. In tretji vzrok bo pa to, ker je sedanji gospod župnik srca vseh za se pridobil in pridno nadaljuje delo, začeto od njegovega prednika. Moške je vnel za se z dobrimi sveti v poljedelstvu, žene s tem, da jih je naučil rediti mnogo perutnine, občinske zastopnike s tem, da je ustanovil hranilnice, delal ceste, celo faro pa s svojo besedo in lepim vzgledom. Kako veseli so na pr. otroci, ko pridejo po zimi vsak dan v župnišče in dobijo gorke juhe. Dostikrat sem mislil, kako prijetno in lepo je moralo biti v neki pokrajini v Paragvaju, kjer je bil ljudem misijonar vse. Tukaj v G. pa sem sam v taki pokrajini, med takimi dobrimi ljudmi. Bog živi čredo in pastirja. —

Dobrotni darovi.

Za monsign. Jer. novo dijaško mizo: Iz Kranjske Gore, Iv. Hribar 1 gld. — Neimenovana, kot kruhe sv. Antona 1 krono. — Neimenovana, kot kruhe sv. Antona 1 krono. — Č. g. Fr. Eržen, župnik na Zalemlogu, 2 gld. —

Za sv. Detinstvo: Čast. g. A. Berce, župnik Boštanjski, 5 gld. — Marija Pfefferer, 5 gld. — Čast. C. M. Vidmar, frančiskan v Kamniku, 8 gld. 25 kr. —

Za solo in kapelo šolskih sester v Tomaju: Ggč. Alojzija Mahorčič iz Štorjev, 20 gld.

Za sv. Ožeta: Č. g. Fr. Eržen, župnik na Zalemlogu 3 gld. *Za kruhe sv. Antona:* Neimenovana 30 kr. — Gospa M. Trdina 1 gld.

Za uboge Armence: Neimenovana 1 gld.

Za Leopoldovo bratovščino: Neimenovana 1 gld.

Za najpotrebnejše misijone: Neimenovana 1 gld.

Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru: Neimenovan 1 gld.